

Osmanlı Bilimi Araştırmaları, XVII/1 (2015): 101-111

ASUMAN BAYTOP’U SONSUZLUĞA UĞURLADIK

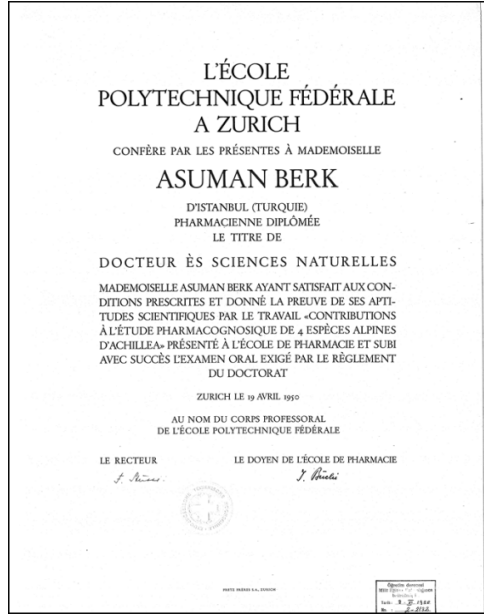
Feza Günergun

Botanik ve botanik tarihi araştırmalarının Türkiye’deki öncüsü Prof. Dr. sc. nat, Dr. h.c. Asuman Baytop, 18 Şubat 2015 günü İstanbul’da, sessiz ve sakin, yaşama veda etti. Naaşı, karlı bir günde (19.02.2015), ailesinin, dostlarının, meslektaşlarının ve öğrencilerinin katılımıyla Zincirlikuyu mezarlığında toprağa verildi.¹ A. Baytop’un meslek yaşamı ve bilimsel çalışmaları, yaklaşık beş yıl önce yayımlanan *Asuman Baytop Armağanı*’nda (*Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, c.XI, 2009-2010) ayrıntılı olarak tanıtılmıştı.² Dergimize, 1995 tarihli ilk sayısından beri, yazar ve hakem olarak katkıda bulunmuş olan Asuman Baytop’un vefatının ardından, onu tanıtan bir yazı yayımlamayı görev bildik. Bu nekrolojide, daha önce yayımlanmamış birkaç görsel malzeme eşliğinde, A. Baytop hakkında bilinen bazı bilgileri özetlerken, onun farklı yönlerini de tanıtmayı hedefledik.

27 Mart 1920’de Meliha Berk ve Dr. Mehmet Kamil Berk’in üçüncü kızı olarak İstanbul’da doğan Asuman Berk (Baytop), o tarihte İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi’ne bağlı Eczacı Okulu’ndan 1943’te mezun oldu. Aynı yıl Fen Fakültesi Farmakobotanik ve Genetik Kürsüsü’ne (Dir. Alfred Heilbronn) asistan olarak girdi. 1947’de babasının da maddi desteğini alarak doktora çalışması yapmak üzere Zürih’e gitti. Eidgenössische Technische Hochschule’nin (ETH) Eczacılık Enstitüsü’nde Farmakognozi dalında, Prof. Dr. Hans Flück’ün danışmanlığında doktorasını yaptı. 1949’da *Dr. Sc. nat.* unvanını aldı.

¹ Asuman Baytop’un naaşı, babası Dr. Mehmet Kâmil Berk’in (1878-1958) Zincirlikuyu Mezarlığı’ndaki aile kabristanına (Ada A, Parsel 10), eşi Turhan Baytop’un (1920-2002) yanına defnedildi.

² Feza Günergun, “Asuman Baytop’un özgeçmişi, botanik gezileri, bitki koleksiyonu, kitapları ve yayın listesi,” *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, c. XI, Sayı 1-2, 2009-2010, s. 5-34.

Asuman Berk, Zürih'te doktora çalışmasını yaptığı yıllarda (1947-49) ve 1950 tarihli doktora diploması.

Yorulmaz bir bitki toplayıcısı

Asuman Baytop, ilk Anadolu gezilerini Farmakobotanik ve Genetik Enstitüsü'nde Prof. Dr. A. Heilbronn'un yanında asistan olarak çalışmaya başladığı 1945 ve 1946 yıllarında Uludağ'a ve Güneybatı Anadolu'ya yaptı. İlk özel bitki koleksiyonunu, İsviçre'de, 1947-1949 yılları arasında oluşturdu. Doktora çalışmaları için Zürih'te bulunduğu sırada, kendi başına veya ETH'daki meslektaşlarıyla birlikte yaptığı veya hocası Prof. Hans Flück'ün düzenlediği gezilerde bitki örnekleri topladı, tayin etti. Türkiye'ye 601 İsviçre bitkisi örneği içeren bir koleksiyon ile döndü. Bu koleksiyonunu İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Herbaryumu'na (ISTE) hediye etti. Meslek hayatı boyunca, Trakya bölgesinde 50; Marmara bölgesinde (İstanbul hariç) 25; Anadolu'nun diğer bölgelerinde 75 olmak üzere, 45 yıl içinde toplam 150'yi aşkın bitki toplama gezisi yaptı. 1987 yılında emekli oldu. Son bitki toplama gezisi 1990 tarihlidir. Yalnızca gezilerde bitki toplamazdı. İstanbul'da şehir içinde yürüyüşe çıktığında da, yol kenarlarından, parklardan, İstanbul için yeni olduğunu tahmin ettiği bitkileri toplar, tayin eder ve ISTE'ye kaydedirdi.

1949'da Türkiye'ye döndü. Tıp Fakültesi'ne bağlanmış olan Eczacı Okulu'nun Farmakognozi Enstitüsü'ne asistan girdi. 1952'de "üniversite doçenti," 1963'te profesör oldu.

1948'de Kreuzegg'de (Tiroller, Avusturya) bitki toplarken (solda); 1952'de Türkiye'de bir bitki toplama gezisinde(sağda).

Asuman Baytop'un önce asistan, sonra doçent olarak görev aldığı Farmakognozi Kürsüsü içinde 1945 yılından itibaren Türkiye'nin tıbbi bitkilerinden bir koleksiyon oluşmaya başladı. Bu koleksiyon (7760 örnek), 1964 yılında, yeni kurulan Farmasötik Botanik Kürsüsü'ndeki herbaryuma (ISTE) aktarıldı. A. Baytop'un kürsü direktörlüğü sırasında örnek sayısı hızla arttı, emekli olduğunun ertesinde (1988), bu sayı 52 000 örneğe ulaşmıştı. Gezileri sonucunda ISTE'ye şahsen 23 000 örnek kazandırdı. 1984-1992 yılları arasında ISTE'nin kataloğunu (3 cilt) yayımladı. Asuman Baytop, Trakya gezilerinde bilim için yeni 2 tür; Anadolu gezilerinde ise bilim için yeni 8 tür ve 3 alttür kazandırmıştır. Yeni bir *Gladiolus* (Iridaceae) türü de, 2006'da A. Baytop'un tipörnekler listesine ilave edilmiştir. A. Baytop böylece Türkiye florasına toplam 11 yeni tür ve 3 alttür kazandırmış, bunların bir kısmını kendisi adlandırmıştır.³

Kitapları, makaleleri üzerine

Bir araştırmacı ve bitki toplayıcısı olmanın yanı sıra öğretimin kalitesine önem veren ve öğretmeyi seven bir kişiydi. Eczacılık Fakültesi öğrencileri için 3 ders kitabı ve 2 kaynak kitap yazdı: *Bitkisel Droğların Anatomik Yapısı* (1.bs. 1959, 8.bs. 1992); *Farmasötik Botanik* (1.bs. 1967, 6.bs.1996); *Farmasötik Botanik Uygulamaları* (1993); *Bitkilerin Bilimsel Adlarındaki Niteleyiciler ve Anlamları* (1995); *İngilizce-Türkçe Botanik Kılavuzu* (1998). A. Baytop için, öğrencilerin eline kapsamlı, yanlış içermeyen ders kitaplarının verilmesi çok önemliydi.

³ Bu tür ve alttürlerin bilimsel isimleri için bkz. Feza Günergün, "Asuman Baytop'un özgeçmişi, botanik gezileri, bitki koleksiyonu, kitapları ve yayın listesi," s. 9, 11-12.

A. Baytop, kurucusu olduğu İ.Ü. Eczacılık Fakültesi Herbariyumu'nda (1991), önemli kısmını kendi topladığı ve düzenlediği bitki örnekleri önünde.

İ.Ü. Eczacılık Fakültesi öğrencileriyle mikroskopik laboratuvar çalışması yaparken (1963).

Asuman Baytop, ilk makalesini 1943 yılında yayımladı. Botanik konusundaki araştırma makalelerinin önemli bir bölümünü Türkçe veya yabancı dilde ama Türkiye’de yayımlamayı tercih etti. Bu dergiler arasında *Farmakolog*, *Biologi*, *Türk Biyoloji Dergisi*, *İ.Ü. Tıp Fak. Mecm.*, *İstanbul Ecz. Fak. Mec.*, *Acta Pharmaceutica Turcica*, *Doğa Türk Botanik Dergisi/Turkish Journal of Botany* yer almaktadır. Öğretim üyesi olarak görev yaptığı İ.Ü. Eczacılık Fakültesi’nin dergisine İngilizce ve Fransızca çok sayıda makale vererek, bu dergiye uzun yıllar hem yazar, hem de editör olarak destek oldu. Türkiye kökenli dergiler yanında yurt dışında da yayın yaptı. Botanik araştırmalarını yayımladığı yabancı dergiler arasında *Folia Pharmaceutica*, *Notes from the Royal Botanic Gardens Edinburgh*, *Willdenowia*, *Webbia*, *Planta Medica*, *Curtis’s Botanical Magazine*, *Acta Pharmaceutica Scientia*’yı sayabiliriz. Diğer taraftan, P.H. Davis’in isteği üzerine, *Flora of Turkey and East Aegean Islands* adlı esere Solanaceae familyası ve *Nonea* cinsi bahislerini, Typhaceae bahsini, Gramineae familyasından *Phalaris*, *Molinia*, *Arundo*, *Phragmites*, *Cortaderia* bahislerini yazdı.⁴ Türkiye içindeki ve dışındaki botanikçilerle her zaman iyi ilişkiler içinde oldu. Türkiye’ye bitki toplamaya gelen yabancı botanikçilere veya Türkiye’de çalışan botanikçilere her zaman bilgi vermede ve getirdikleri bitkileri tayin etmede yardımcı oldu.⁵

Asuman Baytop, botanik gezilerinde, içinde fotoğraf makinesi, adese kutusu ve bahçe makası eksik olmayan lacivert sırt çantasını yanından ayırmazdı. O yıllarda sırt çantası kullanmak, Türkiye’de bugün olduğu gibi yaygın değildi. Sırt çantası terimi de pek yaygın değildi. Bu yüzden İsviçre’deki öğrencilik yıllarındaki gibi, çantasına hep *rucksack* derdi. Pembe renkteki emici kâğıtları özenle yerleştirdiği bitki presini ve bitkileri köklerinden çıkarmak için kullandığı uzun saplı küçük küreği de hep yayındaydı. Fotoğraf makinesini sık kullanması sayesinde, topladığı bitkilere ait çok zengin bir saydam koleksiyonu oluşturdu. Bu saydamları, özellikle derslerinde kullandı. Ayrıca, 1940lı yıllardan başlamak üzere, Türk ve yabancı botanikçilerin makalelerinin oluşan bir ayrı baskı koleksiyonu yaptı ve bunları yazar isimlerine göre zarflayarak tasnif etti. Botanikçi olmaya karar verdiği tarihten itibaren, dünya ve Türkiye bitkileri hakkında yazılmış kitapları toplamaya başlamıştı. Vefatında geride, çok sayıda kitap miras bıraktı.

⁴ Bazı Türk bilim insanları, onun ölümünden sonra, bilime katkısını değerlendirebilmek amacıyla, Asuman Baytop’un *Science Citation Index*’e giren dergilerdeki makale sayısını ve aldığı atıf sayısını sormuştur. A. Baytop, araştırma sonuçlarını böyle dergilerde yayımlamak için özel bir çaba sarf etmediği gibi, 1964’te kurulmuş olan SCI de ancak onun emekli olduğu yıllarda (1987) yaygınlaşmaya başlamıştır.

⁵ Brian Mathew, “First Lady of the Crocus, A Tribute to the botanist Asuman Baytop and her life’s work (1920-2015),” *Cornucopia*, Issue 52, Spring 2015, p.23. <http://www.cornucopia.net/magazine/articles/first-lady-of-the-crocus/>

Crocus asumaniae B. Mathew and T. Baytop, *Cornucopia*, Issue 52, Spring 2015, p.23.

Asuman Baytop, çeşitli ödüller ile onurlandırıldı. Türkiye florasına yaptığı katkılar nedeniyle adının 8 bitki türüne verilmesi, muhakkak ki onu çok sevindiren birer ödül oldu: *Apera baytopiana* M.Doğan, 1982; *Asphodeline baytopae* E.Tuzlacı, 1983; *Cirsium baytopae* Davis et Paris, 1975; *Crocus asumaniae* Mathew et T.Baytop, 1979; *Crocus baytopiorum* Mathew, 1974; *Gypsophila baytopiorum* Kit Tan, 1983; *Stachys baytopiorum* Kit Tan et Yıldız, 1988; *Tripleurospermum baytopianum* E.Hossain, 1973. Ve nihayet 2010'da Kit Tan ve Jerzy Zielinski, *Rosa beggeriana*'nın beyaz çiçekli kokulu ve katmerli kultivarını Rosa 'Asuman' olarak isimlendirdi. Vefatından sonra ise, Türkiye'nin Akdeniz bölgesinde bulunan yeni bir *Fritillaria* türü, *Fritillaria asumaniae* olarak adlandırıldı.⁶

“Emeklilik” yıllarının uğraşları

1987'deki emekliliği, Asuman Baytop'a zor gelmedi. Zira emekli olduktan sonra İ.Ü. Eczacılık Fakültesi Herbaryumu'na giderek bilimsel araştırmalarını sürdürdü ve Türkiye florasına katkıda bulunmaya devam etti, yayınlar yaptı. 1992'de Üniversite yönetimi tarafından sözleşmesinin yenilenmemesine biraz üzülür ve kırıldı. Aslında onu en çok üzen, eskisi gibi Anadolu'ya bitki toplamaya gidememesiydi. Belki de bu sebeple, 1990lardan sonra, araştırmalarını, arazi çalışması gerektirmeyen botanik tarihi konusunda yoğunlaştırdı. 1989-2013 yılları arasında bu konuda 71 makale yayımladı. Bu makalelerin bir kısmını, *Türkiye'de Botanik Tarihi Araştırmaları* (2003, 2004)

⁶ N. Özhatay, R. Wallis, R.B. Wallis and M. Koçyiğit, “A new *Fritillaria* species from Mediterranean Region of Turkey; *Fritillaria asumaniae*” *Flora Mediterranea* (OPTIMA), vol.25 (2015) (baskıda).

adlı kitabında topladı. Bir dizi makalesi, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları* dergisinde yayımlandı. Bu yayımlarında, Türkiye’de botanik araştırmalarının ve eğitiminin tarihini inceledi. XVI. yüzyıldan itibaren Anadolu’ya gelerek floristik araştırma yapan Avrupalı bitki toplayıcılarını, gezilerini ve eserlerini; Türkiye’de yayımlanan botanik ders kitaplarını; Osmanlı ve Cumhuriyet dönemi botanik hocalarını; İ.Ü. Eczacılık Fakültesi’ndeki botanik çalışmalarını ve ISTE’yi tanıttı. Bu çalışmalarıyla Türkiye’de botanik tarihi araştırmalarına öncülük etti.

A. Baytop, *Bletilla* örneklerini ISTE’ye gönderilmek üzere hazırlarken (Maltepe, 2013)

Boş duramayan bir kişiliğe sahip olduğundan, emeklilik yıllarında başka uğraşlar da edindi. Önce Maçka’daki evinin balkonunda, daha sonra 2010 yılı Aralık ayında geçtiği Maltepe’deki evinin bahçesinde kaktüs yetiştirdi. Maltepe’deki bahçede yetişen hemen her bitkinin bakımıyla da ilgilendi, olgunlaşan tohumları toplayarak ve çelik yaparak bitki üretti; yabancı otlara karşı yoğun bir mücadele sürdürdü. Bahçede çiçek açmış bitkilerden ISTE için örnekler hazırladı. Hiç bitmeyen araştırma tutkusuyla, Maçka’daki evinden Maltepe’ye getirttiği botanik kitaplarını okuyarak, öğrenmeyi sürdürdü. P.H. Davis’in *Flora of Turkey* adlı eseri ve *Le Bon Jardinier* adlı bahçecilik kitabı onun son yıllardaki temel başvuru kaynakları arasındaydı. Hep okudu, küçük puntolu yazıları büyüteç yardımıyla okuyamadığı zaman, çevresindekilerden yardım istedi, onları dikkatle dinledi ve öğrenmekten hiçbir zaman bıkmadı.

A. Baytop, *Le Bon Jardinier*'nin sayfalarında bir bitkinin izini sürerken (Maltepe, 2014)

Kişiliği üzerine

Asuman Baytop, floristik araştırmaları hayatındaki birçok Őeyden çok sevdi. Eczacılık okumuştu ama eczacılık yapmadığı için kendini eczacı olarak nitelemezdi: O bir ‘botanist’ idi. Meraklı bir kişiliği vardı: Araştırma ve bilim yapmak için meraklı olmak gerektiğini hep vurgulardı.

Çalışkan ve azimliydi. Hiçbir anını boş geçirmeyi sevmezdi; bir iř yapılacak ise, hemen yapılmalıydı. Birlikte çalıştığı insanları da çalışıyor görmek isterdi. Kendisinden fiziksel enerjisini alıp götüren yaşlılığı bu yüzden sevedemedi: ‘‘Bir işe yaramamak’’ düşüncesi sürekli canını sıktı. Tembel insanlar - - sezdirmese de -- onu çok kızdırmıştır. Son yıllarda, Turhan Baytop’un yıllar önce Anadolu’dan getirip Maltepe’deki bahçesinde yetiştirdiği yabani gllerden elik almak yerine köklerini söküp götürmek isteyen botanikçilere çok kızımıştı. ‘‘Literatürde gllerin yeri belli, tembellik etmesinler, gidip toplansınlar’’ demiş ve köklerin alınmasına izin vermemişti. Ancak başka bahçecilik uzmanlarının gelip elik almak istediklerinde, onlara seve seve müsaade etti.

Çok tertipliydi: Bütün bilimsel malzemesini son derece düzenli dosyalardı. Disiplinli ve ciddiye: Bu özelliklerini hem aldığı eğitim, hem de muhtemelen yetiştiği aile çevresi ona kazandırmıştı. Her zaman akılcı oldu: Gözlem ve mantık çerçevesinde iř yaptı, karar verdi. Titiz ve dikkatliydi: Makale ve kitaplarının basımı sırasında matbaa tashihlerini noktası virgülüne

kadar tekrar tekrar düzeltirdi. “Bilimsel titizlik” olarak adlandırabileceğimiz bir özelliği de, bilginin doğruluğunu kontrol etmeden ve kendi mantık süzgecinden geçirmeden kullanmamasıydı. Öğreticiydi: hayatının sonuna kadar çevresindekilere bilgi kaynağı oldu. Bilgisini severek ve isteyerek paylaşırdı.

Kayıt tutmayı düstur edinmişti: Kendisine verilen herhangi bir belgenin veya eşyanın üzerine kimden geldiğini muhakkak yazardı. Eşi Turhan Baytop, vefatından kısa süre önce “eski eczanelerde, uzun yaşamın sembolü” olarak birer kaplumbağa bulunduğu için, kendisinin de kaplumbağa örnekleri toplamayı akıl etmemiş olduğu için üzülmüştü. Bu düşüncesi, çevresindeki birkaç eczacılık tarihçisinin seramikten, camdan vb. malzemeden kaplumbağa örnekleri toplamasına vesile oldu. Turhan Baytop'un ölümünden sonra meslektaşları, öğrencileri, onun anısına Asuman Baytop'a kaplumbağa örnekleri getirmeye başlayınca, o da hepsinin üzerine bir etiket yapıştirarak, kimden ve hangi tarihte geldiğini yazarak, bunları sakladı.

Kimsenin aleyhinde konuşmazdı. Ancak tasvip etmediği olaylar karşısında kızgınlığını fark ederdiniz. Anılarını yazmayı istemedi: Kendisine anılarını anlatması teklif edildiğinde “kimin işine yarayacak” düşüncesiyle reddetti. Ancak esas sebebinin, eski hatıraları anlatıp vakit kaybetmek yerine, vaktini okuyarak ve yeni şeyler öğrenmek için harcamak istemesiydi. Zürih'te doktora yaptığı yıllar, onun çok mutlu olduğu yıllardı. Özellikle son aylarında, Zürih'teki eski güzel günleri düşünür, bazı caddelerin, meydanların, nehirlerin isimlerini hatırlamaya çalışırdı. Hatırlayamadıklarını tarif eder, bulmamızı isterdi. Yardımseverdi: Kendisine başvuran botanikçilerin çözemediği bilimsel problemleri kendisine ödev edinir, araştırırdı. Üniversite sınavlarına hazırlanmak için dershaneye gidecek maddi imkânı olmayan bir genç kız ile, bir sene boyunca her akşam yemekten sonra saatlerce ve sabırla test sorusu çözmüş ve onun iyi bir programı kazanmasına katkıda bulunmuştu. Eşi Turhan Baytop'un, özellikle botanik ve farmakognozi konusundaki yayınlarında da çok emeği vardır. Siyaset ile hiç ilgilenmemiş, televizyondaki haber veya başka programlara iltifat etmemiştir. Ancak, eskisi gibi rahat kitap okuyamadığı son yıllarda, doğayı tanıtan belgeselleri ve klasik batı müziği programlarını izlerdi. Atatürk'e hayrandı. Çocukluğunda, Atatürk'ü bir kere şahsen görmüştü ve o görüntü hiçbir zaman unutmadı.

Gördüğü yanlışları düzeltir, yararlanılması gereken kaynakları bildirir, bildiklerini paylaşır, araştırma konuları dağıtır, elinden geldiği kadar yardımcı olur ama çevresindekilere hiç tavsiyede bulunmazdı. Tavsiye vermek, onun için sanki başkalarının işlerine karışmaktı. İnsanların kendi kararlarını kendilerinin vermesi gerektiğini düşünür, onları etkilemekten çekinirdi. Davranışları, anlayan için, birer tavsiye niteliğindedir. Yakın çevresiyle bile çok samimi olmayı sevmezdi ama nazikti, düşünceliydi ve herkese karşı saygılıydı:

kendisine en küçük bir konuda yardım edildiğinde (bir yayının fotokopisinin temin edilmesi gibi) sözlü olarak veya mektupla teşekkür etmeyi ödev bilirdi. Vefakârı: eşi Turhan Baytop'un ölümünün 10. yıldönümüne doğru, onun Anadolu gezilerini ve bitki koleksiyonunu tanıtan bir yazı yayımlayarak onu bilimsel olarak andı.⁷

Prof. Dr. Asuman Baytop, hayatta öğrenmek ve öğretmek için yaşadı. Yeni bir bitki türü ile karşılaştığında büyük sevinç ve heyecan duydu. Son günlerine kadar bilimsel konulara olan ilgisini kaybetmedi. *Osmanlı Bilimi Araştırmaları* dergisinin en titiz hakemlerinden ve en verimli yazarlarından biriydi. Derginin her yeni sayısını eline aldığı anda, bütün makaleleri dikkatle gözden geçirmenin yanı sıra, yazım kurallarına uygunluğunu fark ettirmeden denetlerdi. A. Baytop'un botanik tarihi konusunda OBA'da yayımlanan makalelerinin ve diğer çalışmalarının, gelecekte doğa bilimleri tarihi çalışacak araştırmacılara ilham vermesini ve örnek teşkil etmesini dileriz.

A.Baytop'un vefatından sonra onun hakkında yapılan yayınlar

Margaret Young, "Death of Prof. Dr. Asuman Baytop 2015," Scottish Rock Garden Club Forum, 3 March 2015; <http://www.srgc.net/forum/index.php?PHPSESSID=mhrpmkaljari1s7kj2ui3g6684&topic=12898.msg326652#msg326652>

"Asuman Baytop'u kaybettik", *Eczacı*, Mart 2015, Yıl 11, Sayı 121, s. 30. <http://www.eczacilar.net/prof-dr-asuman-baytopu-kaybettik>

Kit Tan, "In Memoriam Professor Dr. Sc. Nat., Dr. h.c. Asuman Baytop (1920-2015)," *Phytologia Balcanica* 21 (1), Sofia 2015, p.93. http://www.bio.bas.bg/~phytolbalcan/PDF/21_1/PhB_21_1_09_In_Memoriam.pdf

Brian Mathew, "First Lady of the Crocus, A Tribute to the botanist Asuman Baytop and her life's work (1920-2015)," *Cornucopia*, Issue 52, Spring 2015, p.23. <http://www.cornucopia.net/magazine/articles/first-lady-of-the-crocus/>

A.M. Celal Şengör, "Botanik biliminin bir numaralı hanımefendisini kaybettik! Asuman Baytop (İstanbul 27 Mart 1920 – İstanbul, 18 Şubat 2015)," *Cumhuriyet Bilim Teknik*, Sayı 1473, 12 Haziran 2015, s.15; Ayrıca bkz. <http://bilimakademisi.org/wp-content/uploads/2015/06/BT-1473-15.pdf>

Feza Günergun, "Asuman Baytop'un (1920-2015) özgeçmişi, botanik gezileri, bitki koleksiyonu, kitapları, yayın listesi," *Tıp ve Kültür Tarihi Araştırmaları (Studies in History of Medicine and Culture)*, Sayı (18)+1, 2015, s. 269-301. Bu yazı daha önce *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*'nda (c.XI, sayı 1-2, 2009-2010, s.5-34) yayımlanmıştır. <http://www.journals.istanbul.edu.tr/iuoba/article/view/1023009014>

⁷ Asuman Baytop, "Turhan Baytop'un (1920-2002) Anadolu gezileri ve bitki koleksiyonu," *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, c. XIII, sayı1, 2011, s. 1-10.

Neriman Özhatay, "Professor Dr.sc.nat., Dr.h.c. Asuman Baytop (1920-2015)", *İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Dergisi (Journal of Faculty of Pharmacy of Istanbul University)*, c. 45, sayı 1, 2015, s. 1-5.

Neriman Özhatay, "Asuman Baytop (1920-2015)," *Flora Mediterranea (OPTIMA)*, vol.25 (2015) (baskıda)

Neriman Özhatay, 'Asuman Baytop Anısına'' Birinci Ulusal Bitki Biyolojisi Kongresi'nde (2-4 Eylül 2015, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu) 2 Eylül 2015 tarihinde düzenlenen "Prof. Dr. Asuman Baytop'u Anma Oturumu"nda yapılan sözlü sunum. N. Özhatay, aynı oturumda yaptığı "İSTE 70 yaşında ve Digital ortamda" başlıklı sunumda da A. Baytop'un herbaryum çalışmalarından bahsetmiştir.

Feza Günergun, "Asuman Baytop'u sonsuzluğa uğurladık," *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, c. XVII, sayı 1, 2015, s.101-111.

Ali A. Dönmez, "Asuman Baytop'u anlamak," *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, c. XVII, Sayı 1, 2015, s.112-117.

"Prof.Dr.Dr.h.c. Asuman Baytop'u Anma Toplantısı, İ.Ü. Eczacılık Fakültesi, 19.03.2015," *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, c. XVII, sayı 1, 2015, s.118-123.